

Kotomaan katsaus

Johannes Nybacka

PIENI KURPITSA 3/95 ja 4/95,
4 10mk

Suuri Kurpitsa
Box 260, 33101 Tampere
Pieni Kurpitsa meinas vedellä viimeisiään. Kurpitsahallitus söi kuulemma sanansa viime hetkellä ja vähensi säästöjen määrää niin, että Pienen Kurpitsan tarina jatkuu edelleen. Oiva päätös, vaikka Kurpitsatalouden päälle kävisikin. Näinkin oivaa pikkulehteä ei sovi uhrata säästöjen ja leikkauksen alttarille.

Viime vuoden kaksi viimeistä numeroa ovat toimittajiansa Pirinen & Simon (3/95) ja Nissen (4/95) omien töiden näköisiä. Nissenille näkyvät tosin osuneen sujuvimmat sarjat. Erityisesti Nissenin 'mckeanismi' sekä Kososen ja Taskisen sarjakuvan tapahtumattomuus vetoavat arvostelijaa. Riionheimon & Hannun ja toisaalta Hagelbergin kipeydet kolmosnumerossa taas iskevät takaapäin omatuntoon.

SARJARI 42

15mk
Tampereen sarjakuvaseura / P.A. Manninen
Korttelahdenkatu 10-12 A 8
33230 Tampere

Pari uutta piirtäjää talliinsa saanut Sarjari aloittaa vuoden 1996 omalta osaltaan mallikkaasti. Ernologis-historiallista teemaa käsittelee hienoimmin J. Lehto, joka valottaa omaa henkilöhistoriaansa. Hauskin ta Lehdon sarjassa on se, että se voisi olla tottakin, jos sillä nyt on merkitystä. Anu Lavosen tarina on oivaa opetusmateriaalia suomalaisesta folkloresta kiinnostuneille. Lavonen pa-

nee omiaan vauhaan teemaan, missä piru kiusaa piikaryttöä.

ERILAISIA PERHEITÄ 2

P. Mäkelä
Mannerheimintie 93 G 205, 00270 Helsinki
Oivallinen ulkoasu on Erilaisia perheitä -lehden myyntivaltti. Tommi Hännisen piirtämä hieno kansi myy varmasti paremmin keskinkertaisiakin sarjakuvia sisältävää lehteä. Vaikka piirtäjä (Hänninen, Nissen, Björklund, Nuutinen jnc.) onkin vaihteleva tässä lehdessä, jää sarjoista vähän väliryön maku. Jospa seuraavaan numeroon mennessä piirtäjät jo luottavat nuoren toimittajakunnan kykyyn tehdä lehti ja antavat heidän käyttöönsä sarjakuvia tuotantonsa paremmasta päästä.

SARJAKUVALEHTI - Hämeenkatu go go go!

20mk
Leipää ja sirkushuveja ry.
Pellavatehtaankatu 19 A, 33100 Tampere
Tampereen Hämeenkadun

kauppojen näyteikkunoita koristi viime syksynä koko kadun mittainen sarjakuva, jossa seikkaili tuollainen tamperelainen näköinen perusmiäs; piirtäjinä nelikko Pauli Heikkilä, Tapani Rytöhonka, Heikki-Pekka Miettinen ja Pekka Urho. Käsitteilyssä oleva Sarjakuvalehti on tämän projektin oheistuote. Lehti sisältää taattua tavaraa tutuilta tekijöiltä. Parhaiten onnistuvat Heikkilän ja Paretskoin Vanhojen herrojen seikkailut, vaikka toistavatkin itseään. Osa sarjoista on käsittäkseni julkaistu sittemmin muuallakin.

RUUTUHULLU 1/96

15mk
Mikkelin nuorisotoimisto / Sarjakuva-akatemia
Porrassalmenkatu 27, 50100 Mikkeli
Itra-Sanomissakin esiintyneet Markus Tuppuraisen Puhemies-stripit sekä Heidi Lindbergin kivat lehmävisit ovat Ruutuhullun hilpeintä anria. Stripit eivät ole aivan hampaattomia, vaikka ovatkin niin sanotusti tarpeeksi kilttejä Iltiksen sivuille. Antti Tiäisen piirrokset ovat mielenkiintoisia. Välillä ne tosin muistuttavat hieman

TOTUUS ON VIIMEIN KANSAN ULOTTUVILLA HINTAAN 15 MK/KPL 40s. A5

OSOITTEESTA: **TIMO TOLONEN HOIKANKATU 3 87100 KAJAANI**

liikaa esikuvien, erityisesti Moebiuksen, tekeleitä. Tiasella on vahva viiva, mutta hän tarvitsisi osaavan käsikirjoittajan tuoksensa.

TOTUUS

Timo Tolonen
Hoikankatu 3, 87100 Kajaani
Pravda on aina ollut hieno lehden nimi ja sen suomalainen versio Totuus vallan mainio. Onkohan kukaan vielä käyttänyt vanhan koulunäytelmän "Totuuden helmi" nimeä lehrensä otsikkona? Vaikea sanoa mistä Totuus kertoo totuuden, koska lehden sisältö menee arvostelijalta ohi. Tolonen piirtää selkeitä ruutuja, mutta vähän sekavia juttuja.

KOOMA 3

15mk
c/o Rätty
Huvilatie 4 A 2, 96300 Rovaniemi
Kooman sarjakuvista Maria Björklund ja Anu Lavonen vetävät töillään pinnat koriin poikain (Vestin, Virolainen ja Viorma) jäädessä sarjakuvallisesti heikommiksi astioiksi. Mukavaa lukea ko. naisten juttuja, joissa on jotain idean tai sisällön tynkääkin eikä vain rankkuutta rankkuuden vuoksi.

JATS 3

8mk
c/o Mikko Huusko
Rauhala, Jalkarannantie 24
15110 Lahti
Jatsin (jazz) ystäville ei Jats 3:sta löydy varsinaisesti mitään jatsattavaa ja sarjakuvaakin niukalti. Puujalkavitsejä ja ta-

rinanpätkiä Jats tarjoilee sitäkin enemmän. Yli 50 -sivuisen läpäkkeen erikoisuus on lehden lävistävä sormenmentävä reikä, mistä lehti on hyvä vaikka ripustaa narulla naulakoon.

ILKOSILTAAN UDESTAAN

Yhteystiedot puuttuvat
Ilkosiltaan uudestaan -lehti sisältää varsin vähän ymmärrettävää ja lukijaystävällistä aineistoa. Myöskin sarjakuvat ovat vähissä. Vaikuttaa turhankin pikaisesti kyhättyltä.

HISSI

Jenni Rope
Antinkatu 7, 15100 Lahti
Järjestyksessä toinen (näkemäni) Hissi lehti ei ole aivan yhtä kiva lipare kuin ensimmäinen. Lehti tavoittelee runollisuutta ja tuollaista riinapystymäistä ilmaisuja. Tulevaisuutta sarjakuvapiirtäjänä voisi veikata ainakin Aapo -nimeä (?) tottelevalle henkilölle, joka piirtää varsin vinkeitä otuksia. Iso miinus lehdelle siitä, ettei tekijöitten nimiä ole selkeästi esillä.

UHO

Mikko Jylhä
Kuusihaankatu 6 A 15, 45150 Kouvola
Mikko Jylhä uhoaa ankarasti lehtensä sivuilla. Mallia on otettu jostain syystä suosituista keltti/peikko sarjiksista ja välillä Jylhä tyytyy harrastamaan piirroksissaan anatomiaharjoituksia. Hyvä puoli tässä lehdessä on, että siinä on tarinoita.

TAIDETTA KOTEIHIN

Vesa Peltonen
Reiherintie 2 D 15, 00840 Helsinki
Vesa Peltonen väsää salmiakkikuvioita piirtäen psykedeelisiä visioita, jotka näinkin taajasti käytettynä alkavat puuduttaa. Muut aloittelijat voivat ottaa rästä lehdestä oppia painotekniikan suhteen. Kyllä sillä joskus on väliä onko mustaksi tar-

koitettu väri mustaa vai ei. Taidetta koteihin -lehdessä on.

BIGGER THAN JESUS

15mk
Janne Korsumäki
Karnaistenkatu 41 B 18
00810 Lohja
Mika Tossavainen
Kalliomäentie 1 B 30
08350 Rautio
Beatlesia niin nimessä kuin kansikuvassaankin mukailevassa lehdessä veri roiskuu raas vaihteeksi. Lehden tekijät valitsevat takakannessa ärsyyntyneensä omakustanteiden yrityksestä "olla jotain saatanan ihmeellistä ja runollista ja syvälistä ja keksiiä elämän tarkoitus joka ruudussa erikseen". Jassoo, no, ainakin tämä lehti tekee parhaansa ollakseen muuta. Esikuvat löytyvät linjalta Miller-Moebius.

AUKEA 7 ja 9

Ilpo Koponen
Latvatie 16 I, 02710 Espoo
Aukea -lehdet vaikuttavat siltä, ettei sen paremmin piirrostyötä kuin tekstienkään sisältöä ole suotta jääty liikaa pohdiskelemaan. Paperi täyteen vaan ja äkkiä. Ei varsinaisesti arvostelijan leipää, mutta pääasia, että lehden tekijällä on tehdesä ollut kivaa. Joitakin hassuja dialogeja Aukeista kyllä löytyy.

SANTERI

15mk
Satakuntalainen osakunta / Minna Kuusela
Kirstinkatu 2 B 19, 00530 Helsinki
Santeri on kokoelma Helsingin yliopiston satakuntalaisen osakunnan lehdessä ilmestyneitä sarjakuvia. Varhaisimmat Santerit ovat peräti vuodelta 1986. Sarjukset joitten piirtämiseen on taatusti mennyt joskus yli viisikin minuuttia vaeltavat Tilsan ja Kunnaksen viittä vuotta sekopäistä kielenviän rylöpolkua. Osittain jutut ovat niin sisäpiirin vitsailua, että meikälaisten on turha edes yrittää ymmärtää.

MÖRKÖ

10mk
Kaltso Kallio
Kalevan puistotie 21 B 75
33500 Tampere
Mörkö ilmestyi Suuren Kurpitsan satavuotisjuhlahtana, joiden aiheuttaman kiireen takia Mörön sisältö ei Kaltso Kallion mukaan ole niin vahvaa kuin olisi pitänyt. Mielipiteeseen voinee yhtyä, vaikka moi-

nen selittely on turhaa oman työn vähättelyä. Kaltso kuitenkin piirtää edelleen niin sympaattisesti niin sympaattisia juttuja, että välillä meinaa tulla tippa linssiin. Lehdessä esitellään myös mm. Sarjarista tuttu Oso Höglund.

PUNAINEN BANJO no. 6

10mk
katso edellinen
Punainen Banjokin on hyvin kaltsumainen muutoinkin kuin Kaltson irsensä piirtämissä kuvissa. Aina huvittava J. Lehto irrottelee Kaltson hahmon, Bossen, kustannuksella ja Outi Vanamo ihmettelee kuinka samasta tapahtumasta voi kertoa ainakin pari erilaista versiota. Siinäpä Banjon tähtiherket. Harrastelijamainen lehti pikaisesti lukeistavaksi.

VEIJO IN LAPLAND

15mk
ks. ed.
J. Lehto ON hillitön. Vaikka englanninkielinen Veijo in Lapland on piirretty huolettomasti, juoni on päätön, kuvissa liikaa tekstiä ja englannin kieli välillä mitä satruu, piräisi kaikkien lukea rämä ja tikahua! Tarinan loppua kohden Lehto alkaa hieman turhaan seurata juonta, jota ei saa 50 sivussa edes aivan päättökseen, mutta varsinkin alkupuolen anekdoottimaiset ja hilpeät sivujuonteet korvaavat pettymykset moninkertaisesti.

ELÄMÄÄ SAARROKSISSA

10mk
Noitarumpu
PI-56
70101 Kuopio
Jos haluaa kuulostaa kyyniseltä, on sanottava, että entisen Jugoslavian sodat olisivat loistava sarjakuvan tai minkä tahansa teoksen aihe, johon on tartuttu yllättävän vähän. Aleksandar Zografin Elämää saarroksissa paikkaa aukkoa, vaikka ei suoranaisesti sodan ja talouspakotteiden ahdis-

tamassa Serbiassa. Zografin kuvauksen mukaan se elämä on ainakin näennäisesti järjetöntä tai pikemminkin kollektiivista hulluutta, jota Zografin unenomaiset piirroksot kuvastavat hienosti. Zograf on serbi läheltä Belgradia, joten hän ei ole ollut aivan hulluuden keskipisteessä. Olisi mielenkiintoista nähdä jonkun sarajevolaisen muslimin versio samasta aiheesta. Sarjakuvan ei tarvitse olla mestariteos koskettavaan.

NAUTAPOSSU

5mk + 2,80mk
Kimmo Niiranen
Huvilakatu 26 C 69
80200 Joensuu

Kemissä menestyneen Kimmo Niirasen Nautapossu on tosiaan "kompakti ja positiivinen sarjakuvalehti", kuten kansilupaa. Saman voi sanoa myös vähemmän imartelevasti: Nautapossu on kevyt välipala. Niiranen piirtää taitavasti mutta ajoittain mielenkiinnottomasti. Mustia pintoja kannattaisi ehkä käyttää tehokkaammin. Tekstipuolella on positiivista se, että kaikissa lehden jutuisa, jotka ovat perinteiseen malliin viimeisen kuvan visiin tai aforismiin suunnistavia, on ajatusta.

SARJAKUVALEHTI

Kontiolahden kulttuuripalvelut Pohjois-Karjalaisia aloittelijoita edustaa Kotomaan katsauksessa Kontiolahden sarjakuvakurssin lehti. Kurssin opettajana toimi Tomi Riionheimo, joka kiteyttää esipuheessa sen mitä sarjakuva voisi olla ja

mikä on sarjakuvakurssin funktio. Hän vertaa sarjakuvan tekoa ruuanlaittoon ja sanoo: "eihän herkkuruokakaan synny siten, että kaadetaan raaka-aineet muovipussiin ja ravistetaan", mikä on totta, paitsi jos kyseessä on marinadi. Aloitte-lijoi- ta ei voi muuta kuin kehua ja kannustaa, joten tällaisen lehden kohdalla arvostellaan lähinnä opettajan ornistumista tehtävässään, joka on tehdä opettaja tarpeettomaksi.

PEE NIINKUIN PELKO

20mk
Petteri Tikkanen
Väliläkatu 2, 74120 Iisalmi
Vanhojen EC:n kauhu sarjakuvalehtien ulkoasua ja tyyliä tavoitteleva Pee niinkuin pelko-lehti onnistuu, kuinkas olla-kaan, aika hyvin hankkeessaan. Väri(laser)kannet ovat pirteä poikkeus katsauksen lehtikasassa, mutta mikä tärkeintä, Petteri Tikkanen on lähtenyt lehden tekoon oikeasta päästä. Ennen piirtämistä hän on kirjoittanut tarinoita, jotka puolustavat paikkaansa EC:n kauhujuttujen suomalaisina versioina. Tikkasen piirrostyylitukee oivasti etenkin jutuista parhainta eli vanhoja yöjuoksu- ja velisurmaaja-aiheita hyödyntävää talvista tarinaa.

VACUUM no. 6 15mk + 6mk
SATU PIIKUNAPUULLA 5mk
Björklund & Bergman
Kallionkatu 1 as. 4
75500 Nurmes

Vacuum jatkaa kiiltäväkantisella A4 -linjalla, vaikka taitossa ja ulkoasussa yleensä ollaankin siirrytty aikaisempaa yksinkertaisempaan (ja halvempaan) suuntaan. Piirtäjistössä on paljon uusia tekijöitä. Vaikka mm. Maria Björklund ja Erkki Tuomi ovat ihan meneviä piirtäjiä, vaivaa lehden sarjoja ideapuolella se, ettei niistä ole arvostelijalla oikein mitään sanottavaa. Liitteenä Vacuumissa on

pieni lehden tapainen nimeltään Tuulista temmattuja osa 3. Edelläkin mainitun Erkki Tuomen pienempi sarjakirja Satu Piikunapuulla tuli samassa kuussa Vacuumin kanssa. Tuomi piirtää pikkutuoksista vinkeitä pikkukuvia sadun kuvitukseksi.

Osta nyt apuusi VACUUM #6

Kaikki 40-sivun, A4-isoformin lehti sisältää vakuutuksen sijasta ja sen lisäksi kiitettävällä hintaan 15 mk! (+6mk postikulut)

Tut tilaa myös Vacuumin edellisen numeron nyt edulliseen yhteishintaan **35mk!**
Kaupan päällä Maria Björklundin Aikajana-striippivälit

VACUUM #3 44-sivun A4, värillinen, kestävään kääntö-sidotteeseen. Sisältää mm. Kari '95 velttoja Maria Björklund, Kari '95 velttoja Maria Leinonen, Sami Hyvärinen, Tuomi Linnala, Petri Tolppanen ja Jari Peltola. Riittä yläsäädin liitteenä 20 mk (sis. postikulut).

Rahat + tilaus osoitteeseen: Björklund & Bergman
Kallionkatu 1 as 4
75500 NURMES
puh 976-480696

KADONNEET POJAT 27

Styrman
Kivisaarentie 4 B 11
00960 Helsinki
Kadonneet pojat lehden ahkera tekijä, J. Styrman, on erikoisen tapaus sarjakuvapiirtäjänä. Hän piirtää ja kirjoittaa kuin 10-vuotias, mutta hänen tarinansa hakkaavat useammankin tunteemme kotimaisen ammattilaisen tekeleet mennessä tullen. Ei absurdismia, ei veren roisketta, ei X-fileiriä, ainoastaan yksinkertaisia ja tutunoloisia pikku juttuja pienen ihmisen elämästä. Vahinko, että sarjakuvien ostopäätökset tehdään yleensä "tyylikkään" ulkoasun perusteella.

AMON - HULLUN TAITEILIJAN PÄIVÄKIRJA

15mk
Pop korn
Nukarintie 10, 00730 Helsinki
Aki Mänsson on koonnut useamman vuoden tuotantonsa yhdeksi lehdeksi. Sarjoista voisi päätellä jotain tekijänsä synkeästä maailmankuvasta, ellei kauhua, pelkoja, hevimiehiä ja muita tonttuja käsittelevien sarjojen

välissä olisi näitä strippejä, jotka kaikissa epäviitsikkyydessään ovat aika hauskoja ja lehden mukavinta ateria. Veri roiskuu jonnekin verran tässä lehdessä.

URBAN PERSONALS

Lassi Virtanen
Porrassalmenkatu 6 A 11
33410 Tampere
Urban personals näyttää amerikkalaisista X-sukupolvi-aiheista elokuvista vaikuttaita saaneelta lehdeltä. Sisältö on urbaania nuorisoaangstia pilvenpolttoineen kaikkineen. Kovasti puhapainotteiset kuvat on jostain syystä ajoittain sirtel-ty siviille sekavasti. Kuvakou-lla ja -asettelulla kikkailu ei ole ollenkaan ikävää, jos taustalla on jokin ajatus.

VILLAPIPU 2

5mk
Jukka Siikala
Vuorikatu 14 A 17
65100 Vaasa
Villapipussa sarjakuvat ovat vähemmistössä. Muutamasta sarjissivusta maininnan ansaitsee Siikalan eksyvistä kesäambulan-ssikuskista kertova tilsamainen juttu. Muuten lehden täyt-tävät mm. runot ja rokkijutut.

MYYN
Aku Ankat 1951-63

Harri Römpätti
Puh. 90-492266